

DECIZIE**În numele Legii**

mun. Chișinău

01 decembrie 2015

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa pe:

Președintele ședinței de judecată, judecătorul

Iurie Iordan

Judecătorii

Ghenadie Lîsîi și Silvia Vrabii

Judecând în ședință publică în ordine de recurs, recursul declarat de către administratorul SRL „Lady”, Ion Șchendra împotriva încheierii Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 august 2015, prin care a fost respinsă ca tardivă plîngerea administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra privind declararea nulă a ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014, emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău Mihai Stăvilă și ordonanței procurorului mun. Chișinău, Ivan Diacov din 22.05.2015. de respingere a plîngerii.

Procedura de citare a părților a fost îndeplinită.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă :

1. La 03.09.2014, de către Procuratura mun. Chișinău a fost pornit procesul penal nr. 23ac/14, înregistrat în baza demersului Directorului General al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor Ion Ștefaniță, privind demolarea neautorizată a imobilului din str. Petru Rareș nr. 55. mun. Chișinău.
2. Iar, la 30.09.2014, procurorul în Procuratura mun. Chișinău Mihai Stăvilă a emis ordonanță de neîncepere a urmăririi penale din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.
3. Ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 30.09.2014, a fost contestată în baza art.299/1 alin.(l) CPP al RM, procurorului mun. Chișinău.
4. Prin ordonanța procurorului mun. Chișinău, Ivan Diacov din 22.05.2015, s-a respins plîngerea directorului general al Agenției de inspectare și restaurare a monumentelor, Ion Ștefaniță, privind contestarea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014, emisă în cadrul procesului penal nr.235ac/14, ca fiind neîntemeiată.
5. Nefiind de acord cu ordonanța procurorului în procuratura mun. Chișinău, Mihai Stăvilă din 30.09.2014, de refuz în pornirea urmăririi penale și cu ordonanța procurorului mun. Chișinău Ivan Diacov din 22.05.2015 de respingere a plîngerii, administratorul administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra conform dispoziției art.313 CPP al RM, la 20.07.2015 a atacat-o la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicitând declararea nulă a ordonanțelor contestate.
6. În motivarea plîngerii, petiționarul Ion Șchendra a invocat că în fapt, la 23.01.2015, s-a adresat cu plîngere Procuraturii Generale privind anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 30.09.2014 emisă de procurorul în procuratura mun. Chișinău, Mihai Stăvilă.
7. Prin scrisoarea procurorului în secția control al urmăririi penale a Procuraturii Generale, Mircea Ciobanu nr. 1 l-16d/15-367 din 28.01.2015, plîngerea petiționarului a fost remisă spre examinare, conform competenței, procurorului mun. Chișinău.
8. Plîngerea administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra n-a fost examinată în ordinea art.274 CPP al RM, dar a fost examinată în conformitate cu prevederile Legii cu privire la petiționare.
9. Astfel, petiționarul consideră că procurorii responsabili din cadrul Procuraturii mun. Chișinău s-au eschivat de a examina în fond plîngerea depusă împotriva ordonanței de refuz în urmăririi penale din 30.09.2014, fără să fi adoptat ordonanță motivată pe marginea plîngerii adresate, limitându-se la examinarea acesteia în baza Legii cu privire la petiționare, ignorând în mod flagrant prevederile art.298 alin. (1) CPP al RM, care prevede că împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații pot înainta plîngere bănuitul, învinuitul, reprezentantul lor legal, apărătorul, partea vătămată, partea civilă, partea civilmente responsabilă și reprezentanții acestora, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost lezate de aceste organe.
10. Organul de urmărire penală superficial și unilateral a examinat cazul, fără a stabili faptul că întreprinderea SRL „Lady” deține în proprietate privată ap.5 din imobilul supus demolării, situat în mun. Chișinău, str. P. Rareș nr. 55. Or, prin aceste acțiuni petiționarului i s-a îngredit accesul la justiție, garantat de Constituția RM și CEDO.
11. Prin procesul-verbal nr. 1 din 27.08.2014, întocmit de Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor s-a constatat executarea lucrărilor de desființare ilegale, în baza actelor permissive eliberate ilegal de către autoritățile locale, inclusiv prin lipsa Fișei de avizare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice din cadrul Ministerului Culturii. Cu toate acestea, procurorul din cadrul procuraturii mun. Chișinău care a examinat cazul de demolare ilegală a monumentului de importanță națională nu a citat și nici nu a audiat pe nici un participant care s-a semnat în procesul-verbal nr. 1 din 27.08.2014. Faptul demolării ilegale a monumentului de importanță națională a mai fost constatat și de către Inspecția de Stat în Construcții prin înmânarea Primăriei mun. Chișinău a prescripției nr. 0001626 din 15.08.2014.
12. Prin răspunsul nr. 21/2320-p din 15.10.2014, semnat de Șeful Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Ion Carpov adresat Inspecției de Stat în Construcții, ultima a fost informată că a luat act de încălcările admise la eliberarea autorizației de desființare nr. 73a/14 din 15.08.2014, eliberate S.A „Scana” pentru executarea lucrărilor de desființare parțială a imobilului cu numărul cadastral 010041719101010 (încăperea nr. 6 cu suprafața de 79,2 mp.) din str. P. Rareș nr. 55, fiind perfectat proiectul dispoziției de anulare a autorizației nominalizate. Fiind recunoscute încălcările de lege admise, dar fără a fi întreprinse careva acțiuni concrete în acest sens.
13. Astfel, petiționarul consideră că toate organele de stat competente de verificarea legalității eliberării autorizației de desființare nr. 73a/14 din 15.08.2014, precum și de executarea nemijlocită a lucrărilor de desființare, inclusiv și emitentul acesteia au constatat ilegalități, însă procuratura mun. Chișinău nu a depistat încălcările de lege vădite ce duc la demolarea ilegală a unui monument de importanță națională aflat sub protecția nemijlocită a statului, limitându-se la o interpretare eronată a unor acte

cuobioase prezentate de reprezentanții S.A. „Scana”.

14. De asemenea, procurorii nu se expun asupra legalității elaborării autorizației de desființare eliberate SA „Scana” de către Primăria mun. Chișinău.
15. Procurorul nu a întreprins nici o măsură de control de a verificat dacă proiectul de demolare și reconstrucție a imobilului din str.P. Rareș 55 mun. Chișinău a fost avizat pozitiv de Ministerul Culturii prin care i s-ar permite SA „Scana” să demoleze monumentul și să construiască în schimbul acestuia un cartier locativ cu blocuri locative cu o înălțime de peste 17 nivele, încălcând astfel drepturile petiționarului care este coproprietar al imobilului din str. P. Rareș 55, mun. Chișinău și anume proprietar al apartamentului nr. 5 care se află în pericol de a se ruina/distruge.
16. Petiționarul a mai menționat că răspunsul Procuraturii mun. Chișinău nr. 17-235 ac/14-6178 din 07.07.2015, l-a recepționat prin poștă la 09.07.2015, fiind informat că este imposibil din punct de vedere a procedurii penale, examinarea plîngerii înaintată în ordinea art. 299/2 CPP al RM, împotriva ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014, pe motiv că deja există ordonanța procurorului ierarhic superior din 22 mai 2015, în baza căreia s-a recunoscut drept legală ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale contestate, pe care de asemenea o consideră ilegală din motivele și faptele enumerate supra.
17. Astfel, administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a solicitat declararea nulă a ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014 emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Mihai Stăvilă și ordonanței procurorului mun. Chișinău Ivan Diacov din 22.05.2015 de respingere a plîngerii.
18. Prin încheierea Judecătoarei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 august 2015, a fost care a fost respinsă ca tardivă plîngerea administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra privind declararea nulă a ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014, emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău Mihai Stăvilă și ordonanței procurorului mun. Chișinău, Ivan Diacov din 22.05.2015. de respingere a plîngerii.
19. Invocând ilegalitatea încheierii judecătorului de instrucție, administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral plîngerea petiționarului înaintată la 18.07.2015 împotriva ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014, emise de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, M. Stăvilă și a ordonanței de respingere a plîngerii emise de procurorul ierarhic superior din 22.05.2015. adoptate în cadrul procesului penal nr. 235 ac/14.
20. În susținerea recursului declarat, administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a indicat că nu este de acord cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată din următoarele considerente.
21. Astfel, în recurs s-a indicat că urmează de atras atenția instanței de apel că judecătorul de instrucție, fără a examina fondul plîngerii depuse împotriva ordonanțelor procurorilor din cadrul Procuraturii mun. Chișinău a respinsă pe motivul tardivității, fără a verifica și a se clarifica în mod obiectiv la ce dată reprezentantul SRL „Lady” a făcut cunoștință nemijlocit cu ordonanțele contestate în modul prevăzut de Codul de Procedură Penală pentru a începe să calculeze termenele de atac, pe care le consideră că au fost respectate.
22. Articolul 298 alin. (1) CPP al RM, prevede că împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații pot înainta plîngere bănuitul, învinuitul, reprezentantul lor legal, apărătorul, partea vătămată, partea civilă, partea civilmente responsabilă și reprezentanții acestora, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost lezate de aceste organe.
23. Potrivit art. 299/1 alin. (3) CPP al RM, este prevăzut că plîngerea se adresează în termen de 15 zile din momentul efectuării acțiunii, inacțiunii sau de cînd s-a luat cunoștință de act, procurorului ierarhic superior și se depune fie direct la acesta, fie la procurorul care conduce sau exercită nemijlocit urmărirea penală. În cazul în care plîngerea a fost depusă la procurorul care conduce sau exercită nemijlocit urmărirea penală, acesta este obligat să o înainteze, în termen de 48 de ore de la primirea ei, procurorului ierarhic superior împreună cu explicațiile sale, atunci cînd acestea sînt necesare.
24. Așadar, SRL „Lady” a luat cunoștință cu ordonanțele contestate, abia prin răspunsul clar a Procuraturii mun. Chișinău nr. 17-235 ac/14-6178 din 07.07.2015, pe care l-a recepționat abia la data de 09.07.2015. Pînă la acest răspuns din partea Procuraturii mun. Chișinău nu i s-a adus la cunoștință în modul prevăzut de lege ordonanțele contestate pentru a lua cunoștință de ele și să-i fie asigurat dreptul de a le contesta în modul și termenul prevăzut. Toate răspunsurile anterioare recepționate de la Procuratura mun. Chișinău se limitau la o examinare în prisma prevederilor Legii cu privire la petiționare și nu a CPP al RM, pentru a-i oferi posibilitate de a-mși exercita dreptul de atac.
25. Anume din aceste motive, data 09.07.2015, cînd administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a luat cunoștință cu ordonanțele contestate urmează a fi calculat termenul de 10 zile prevăzut de art. 313 alin. (3) CPP al RM, pentru contestarea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014, emise de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, M. Stăvilă și a ordonanței de respingere a plîngerii emise de procurorul ierarhic superior din 22.05.2015.
26. Instanța de judecată contrar circumstanțelor expuse și-a întemeiat concluziile în mod eronat și contrar prevederilor art. 299/1 alin. (3) CPP al RM, fără a se clarifica și verifica cînd SRL SRL „Lady” a luat cunoștință cu ordonanțelor procurorilor contestate.
27. Argumentul instanței precum că termenul de adresare a SRL „Lady” în instanța de judecată prevăzut de art. 300 alin. (3) CPP al RM, a expirat, făcînd trimitere la plîngerea depusă la data de 23.01.2015 la Procuratura Generală este neîntemeiat și contravine CPP, după cum urmează, or la 23.01.2015, SRL „Lady” s-a adresat la Procuratura Generală cu o plîngere, care prin scrisoarea nr. 11-160715-368 din 28.01.2015, semnată de procurorul în secția control al urmăririi penale, Mircea Ciobanu, prin care a fost informați că plîngerea a fost remisă spre examinare în ordinea ierarhică procurorul mun. Chișinău, Ivan Diacov. În continuare ne fiind informat despre rezultatul examinării plîngerii depuse la 23.01.2015, la data de 22.05.2015, petiționarul a adresat o cerere la Procuratura mun. Chișinău pentru a fi informat despre rezultatele examinării cererii.
28. Prin răspunsul nr. 05-434pet/15-4711 din 26.05.2015, i s-a remis doar copia răspunsului expediat la 09.02.2015 cu nr. 05-434 pet/14-1088 ca rezultat al examinării plîngerii depuse la data de 23.01.2015, care potrivit conținutului a fost examinată potrivit prevederilor Legii cu privire la Petiționare fără a fi informat că în general există ordonanța procurorului ierarhic superior din 22.05.2015. Mai mult ca atît, SRL „Lady” nici nu i s-a anexat copia ultimei ordonanțe pentru a lua cunoștință pentru a-i asigura și garanța dreptul de a o contesta împreună cu ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014, la judecătorul de instrucție după procedura prevăzută de art. 298 și 299/1 CPP al RM.
29. De asemenea, petiționarul, în recurs a mai menționat că în pct. 5.6 a Hotărârii Plenumului CSJ nr. 7 din 04.07.2005, este indicat că plîngerea împotriva acțiunilor ori inacțiunilor procurorului, organului de urmărire penală sau ale organului care exercită activitate operativă de investigații poate fi înaintată judecătorului de instrucție numai după îndeplinirea de către petiționar a

- prevederilor art.298, 299⁴ CPP al RM. In cazul în care persoana indicată în alin.(l) al art.313 CPP al RM, a depus plângerea direct în instanța de judecată, fără a respecta procedura soluționării prealabile a acesteia de către procuror, judecătorul, prin încheiere, o declară inadmisibilă, explicându-i persoanei ordinea de contestare.
30. Or, despre existența adoptării ordonanței procurorului ierarhic superior de respingere a plângere, SRL „Lady” i-a fost adus la cunoștință prin răspunsul Procuraturii mun. Chișinău nr. 17-235 ac/14-6178 din 07.07.2015, recepționat la data de 09.07.2015.
  31. În ședința instanței de recurs, petiționarul a solicitat admiterea recursului în sensul declarat și pe motivele invocate.
  32. Procurorul participant a pledat pentru respingerea recursului ca fiind nefondat și menținerea încheierii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.
  33. Verificând materialele dosarului și argumentele invocate, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite recursul declarat de către administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 august 2015, din următoarele considerente.
  34. În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2), lit. b) CPP al RM, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii dispune rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri. Adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 și 418, care se aplică în mod corespunzător.
  35. Subsecvent, potrivit prevederilor art. 313 alin. (1), (5) și (6) CPP al RM, plângerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuit, învinuit, apărător, partea vătămată, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plângerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plângerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege. Judecătorul de instrucție, considerând plângerea întemeiată, adoptă o încheiere prin care obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului sau ale persoanei juridice și, după caz, declară nulitatea actului sau acțiunii procesuale atacate. Constatând că actele sau acțiunile atacate au fost efectuate în conformitate cu legea și că drepturile sau libertățile omului sau ale persoanei juridice nu au fost încălcate, judecătorul de instrucție pronunță o încheiere despre respingerea plângerii înaintate. Copia de pe încheiere se expediază persoanei care a depus plângerea și procurorului. Încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă.
  36. Astfel, instanța de recurs constată că administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a depus o plângere în adresa Procuraturii Generale referitor la revendicarea legalității demolării de către salariații SA”Scana” a monumentului de arhitectură din str. Petru Rareș nr. 55, mun. Chișinău.
  37. Prin scrisoarea procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău, Gheorghe Nogai din 19.12.2014, administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a fost informat că la 30.09.2014, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Mihai Stăvilă a emis ordonanță de neîncepere a urmăririi penale pe cazul menționat în plângere din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.
  38. La 23.01.2015, administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a depus altă plângere în adresa Procuraturii Generale privind dezacordul cu refuzul procuraturii mun. Chișinău de atragerea la răspundere a factorilor de decizie care au eliberat autorizația de desființare din cadrul Primăriei mun. Chișinău. la plângerea dată a anexat mai multe acte, inclusive și răspunsul procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău Gheorghe Nogai nr. 05-434pet/14-1 1182 din 19.12.2014.
  39. Prin scrisoarea procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău Gheorghe Nogai nr. 05-434pet/14- 1088 din 09.02.2015, administratorul SRL „Lady” Ion Șchendra a fost informat că SRL „Lady” nu poate înainta plângere în ordinea art.298 alin.(l) CPP al RM, împotriva ordonanței ordonanță de neîncepere a urmăririi penale din 30.09.2014, deoarece careva argument sau probă precum că actul în cauză a lezat drepturile petiționarului nu sunt.
  40. Ulterior, la 22.05.2015, administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a depus cerere la Procuratura mun. Chișinău pentru a fi informat despre examinarea plângerii depuse la 23.01.2015 în adresa Procuraturii Generale și care la 28.01.2015, a fost remisă în adresa Procuraturii mun. Chișinău.
  41. Prin răspunsul procurorului în procuratura mun. Chișinău Mihai Stăvilă nr. 05-434pet/1 5-4711 din 26.05.2015, în adresa administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra în mod repetat a fost remis răspunsul procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău, Gheorghe Nogai nr. 05-434pet/14-1088 din 09.02.2015.
  42. Administratorul SRL „Lady”, Ion Șchendra la 15.06.2015, a depus plângere în adresa Procuraturii Generale împotriva ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014.
  43. Prin scrisoarea procurorului, șef-adjunct al secției judiciare și investigații generale a Procuraturii mun. Chișinău, Andrei Mațco nr. 17-235ac/14-6178 din 07.07.2015, administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra i s-a explicat ordinea, contestării ordonanței din 30.09.2014 în ordinea art. 313 CPP al RM.
  44. Subsecvent, instanța de recurs menționează că potrivit art. 298 alin. (1) CPP al RM, împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații pot înainta plângere bănuitul, învinuitul, reprezentantul lor legal, apărătorul, partea vătămată, partea civilă, partea civilmente responsabilă și reprezentanții acestora, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost lezate de aceste organe.
  45. Potrivit art. 299/1 alin. (3) CPP al RM, plângerea se adresează în termen de 15 zile din momentul efectuării acțiunii, inacțiunii sau de când s-a luat cunoștință de act, procurorului ierarhic superior și se depune fie direct la acesta, fie la procurorul care conduce sau exercită nemijlocit urmărirea penală. În cazul în care plângerea a fost depusă la procurorul care conduce sau exercită nemijlocit urmărirea penală, acesta este obligat să o înainteze, în termen de 48 de ore de la primirea ei, procurorului ierarhic superior împreună cu explicațiile sale, atunci când acestea sînt necesare.
  46. Raportînd prevederile legale sus enunțate, la materialele cauzei Colegiul penal reține că nu pot fi reținute argumentele instanței de fond referitor la faptul depunerii ca fiind tardivă a plîngerii administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra, or se atestă faptul că SRL „Lady” a luat cunoștință cu ordonanțele contestate, prin răspunsul clar a Procuraturii mun. Chișinău nr. 17-235 ac/14-6178 din 07.07.2015, pe care l-a recepționat la data de 09.07.2015.
  47. Astfel, pînă la răspunsul sus indicat din partea Procuraturii mun. Chișinău, petiționarului nu i s-a adus la cunoștință în modul prevăzut de lege ordonanțele contestate pentru a lua cunoștință de ele și să-i fie asigurat dreptul de a le contesta în modul și termenul prevăzut. Toate răspunsurile anterioare recepționate de la Procuratura mun. Chișinău se limitau la o examinare în prisma prevederilor Legii cu privire la petiționare și nu a CPP al RM, pentru a-i oferi posibilitate de a-și exercita dreptul de atac.
  48. Prin urmare, data de 09.07.2015, cînd administratorului SRL „Lady”, Ion Șchendra a luat cunoștință cu ordonanțele contestate urmează a fi calculat termenul de 10 zile prevăzut de art. 313 alin. (3) CPP al RM, pentru contestarea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.09.2014, emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, M. Stăvilă și a ordonanței

refuz în pormirea urmării penale din 30.09.2014, emise de procurorul în Procuratura mun. Chişinău, vl. Stavila și a ordonanței de respingere a plângerii emise de procurorul ierarhic superior din 22.05.2015.

49. În această ordine de idei, argumentul instanței precum că termenul de adresare a SRL „Lady” în instanța de judecată prevăzut de art. 300 alin. (3) CPP al RM, a expirat, făcând trimitere la plângerea depusă la data de 23.01.2015 la Procuratura Generală este neîntemeiat și contravine CPP al RM, după cum urmează, or la 23.01.2015, SRL „Lady” s-a adresat la Procuratura Generală cu o plângere, care prin scrisoarea nr. 11-160715-368 din 28.01.2015, semnată de procurorul în secția control al urmării penale, Mircea Ciobanu, prin care a fost informați că plângerea a fost remisă spre examinare în ordinea ierarhică procurorul mun. Chişinău, Ivan Diacov. În continuare ne fiind informat despre rezultatul examinării plângerii depuse la 23.01.2015, la data de 22.05.2015, petiționarul a adresat o cerere la Procuratura mun. Chişinău pentru a fi informat despre rezultatele examinării cererii. Prin răspunsul nr. 05-434pet/15-4711 din 26.05.2015, i s-a remis doar copia răspunsului expediat la 09.02.2015 cu nr. 05-434 pet/14-1088 ca rezultat al examinării plângerii depuse la data de 23.01.2015, care potrivit conținutului a fost examinată potrivit prevederilor Legii cu privire la Petiționare fără a fi informat că există ordonanța procurorului ierarhic superior din 22.05.2015. Mai mult ca atât, SRL „Lady” nu a fost anexată copia ultimei ordonanțe pentru a lua cunoștință și pentru a-i asigura și garanta dreptul de a o contesta împreună cu ordonanța de refuz în pormirea urmării penale din 30.09.2014, la judecătorul de instrucție după procedura prevăzută de art. 298 și 299/1 CPP al RM.
50. În altă ordine de idei, verificând și analizând materialele cauzei, Colegiul Penal indică că organul de urmărire penală nu a întreprins acțiuni de cercetare, în modul stabilit de legislație, nu a luat toate măsuri operative în scopul fixării circumstanțelor faptei, examinând în mod superficial explicațiile existente.
51. Or, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (3) CPP al RM, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei.
52. În aceeași ordine de idei, conform dispozițiilor art. 55 CPP al RM, urmărirea penală se efectuează de către ofițerii de urmărire penală desemnați ai organelor de urmărire penală prevăzute în art.56. Organele de urmărire penală efectuează sau dispun acțiuni de urmărire penală în condițiile prezentului cod. Organul de urmărire penală are, de asemenea, obligația de a lua toate măsurile necesare pentru prevenirea și cumarea infracțiunii.
53. Dacă există indici ai infracțiunii, organul de urmărire penală, concomitent cu înregistrarea sesizării despre aceasta, pornește procesul de urmărire penală și, călăuzindu-se de dispozițiile prezentului cod, efectuează acțiuni de urmărire penală în vederea descoperirii ei și fixării probelor care confirmă sau infirmă săvârșirea infracțiunii, i-a măsuri în vederea asigurării acțiunii civile sau a unei eventuale confiscări a bunurilor dobândite ilicit.
54. Organul de urmărire penală anunță imediat procurorul despre infracțiunea săvârșită și despre începerea acțiunilor de urmărire penală.
55. Reiterând cele menționate mai sus, raportate la materialele cauzei, instanța de recurs consideră că instanța de fond incorect a ajuns la concluzia că ordonanța contestată urmează a fi menținută, deoarece contravine prevederilor art. 19 alin. (3) și art. 55 Cod de procedură penală al RM, procurorul neaplicând în cumul toate măsurile necesare pentru stabilirea și fixarea tuturor probelor ce confirmă sau infirmă comiterea infracțiunii.
56. Or, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (3) CPP al RM, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului cât și cele care îl dezvinovătesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspundere.
57. În aceeași ordine de idei, instanța de recurs indică că prima instanță neîntemeiat a conchis că sunt întemeiate ordonanțele contestate de petiționar fiindcă în cadrul examinării cauzei, conform prevederilor art.19 alin.(3) CPP și 254 CPP organul de urmărire penală a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovătesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea și că organul de urmărire penală a îndeplinit toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei.
58. Astfel, instanța de recurs analizând ordonanța din 30.09.2014, privind refuzul în pormirea urmării penale, emisă de procurorul în Procuratura mun. Chişinău, Mihail Stăvilă și ordonanța din 22.05.2015, emisă de procurorul mun. Chişinău, Ion Diacov menționează că aceste au la bază o analiză superficială, iar conținutul lor indică la ignorarea de către organul de urmărire penală a prevederilor legale sus indicate.
59. Prin urmare organul de urmărire penală superficial și unilateral a examinat cazul, fără a stabili faptul că întreprinderea SRL „Lady” deține în proprietate privată ap.5 din imobilul supus demolării, situat în mun. Chişinău, str. P. Rareș nr. 55. Or, prin aceste acțiuni petiționarului i s-a îngăduit accesul la justiție, garantat de Constituția RM și CEDO.
60. Mai mult, organul de urmărire penală urma să dispună audierea reprezentantului SRL „Lady” și să ofere răspuns la solicitările acestuia.
61. Subsecvent, din ordonanțele contestate nu se observă o analiză și ulterior o apreciere a procesului-verbal nr. 1 din 27.08.2014, întocmit de Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor s-a constatat executarea lucrărilor de desființare ilegale, în baza actelor permissive eliberate ilegal de către autoritățile locale, inclusiv prin lipsa Fișei de avizare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice din cadrul Ministerului Culturii. Cu toate acestea, procurorul din cadrul procuraturii mun. Chişinău care a examinat cazul de demolare ilegală a monumentului de importanță națională nu a citat și nici nu a audiat pe nici un participant care s-a semnat în procesul-verbal nr. 1 din 27.08.2014. Faptul demolării ilegale a monumentului de importanță națională a mai fost constatat și de către Inspekția de Stat în Construcții prin înmânarea Primăriei mun. Chişinău a prescripției nr. 0001626 din 15.08.2014.
62. De asemenea, procurorul prin ordonanța sa nu s-a expus asupra legalității elaborării autorizației de desființare eliberate SA „Scana” de către Primăria mun. Chişinău, nu a întreprins nici o măsură de control de a verificat dacă proiectul de demolare și reconstrucție a imobilului din str. Petru Rareș 55 mun. Chişinău a fost avizat pozitiv de Ministerul Culturii prin care i s-ar permite SA „Scana” să demoleze monumentul și să construiască în schimbul acestuia un cartier locativ cu blocuri locative cu o înălțime de peste 17 nivele, încălcând astfel drepturile petiționarului care este coproprietar al imobilului din str. P. Rareș 55, mun. Chişinău și anume proprietar al apartamentului nr. 5 care se află în pericol de a se ruina/distruge.
63. Reiterând cele indicate mai sus, instanța de recurs constată că ordonanțele din 30.09.2014 și 22.05.2015, sunt incomplete și nemotivate, or organul de urmărire penală la examinarea petițiilor, a încălcat prevederile art. art. 19 alin. (3), 254 CPP al RM și anume nu a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru a cerceta sub toate aspectele, complet și obiectiv circumstanțele invocate de petiționar și concomitent încălcând aceste prerogative nu a oferit răspuns la întrebările petiționarului în modul

invocarea de peșonă și consecințele încetării acestui proces și a celorlalte răspunsuri la invocarea peșonăului în mod prevăzut de Lege.

64. Luând în considerare că prima instanță s-a limitat doar la identificarea temeiurilor ce indică la tardivitatea plîngerii înaintate de către administratorul SRL „Lady”, Ion Șchendra, iar organul de urmărire penală a efectuat acțiuni superficiale nemotivându-și suficient acțiunile și inacțiunile, instanța de recurs consideră că aceste circumstanțe constituie încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 al CEDO, ce oferă dreptul la o hotărâre și decizie motivată, instanțele de drept naționale fiind obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să ofere răspunsuri la toate întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului.
65. În același context, conform prevederilor pct. 22 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, cu privire la aplicarea de către instanțele naționale a unor prevederi al CEDO nr. 3 din 09.06.2014, în cazul în care instanțele de drept se abțin de a da răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o, posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 par. 1 din CEDO.
66. Totodată, conform pct. 5.5 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 04.07.2005, cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, ordonanțele de încetare a urmăririi penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire penală pot fi casate cu reluarea urmăririi penale în cazul în care sunt invocate fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat ordonanța atacată.
67. În această ordine de idei, Colegiul Penal concluzionează că încheierea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 august 2015, este neîntemeiată, or, organul de urmărire penală nu și-a îndeplinit obligațiile corespunzător, nu a oferit răspuns la toate întrebările petiționarului, prin ce a încălcat art. 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și anume obligația generală a statului de a recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite de Convenție, limitându-i petiționare accesul liber la justiție, dar nu în ultimul rând și art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil.
68. Mai mult ca atât, instanța de recurs reține că în prezența circumstanțelor elucidate supra prin neasigurarea unei urmăririi penale eficiente pe caz, petiționarului, administratorul SRL „Lady”, Ion Șchendra i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, ceea ce constituie, același timp, vicii fundamentale ce afectează hotărârea procurorului 30.09.2014.
69. Astfel, în partea descriptivă a ordonanței, probele au fost desfășurate fără o analiză obiectivă în coroborare, fiind admisă o motivare insuficientă contradictorie a circumstanțelor faptei. La acest compartiment este relevantă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, interpretând art. 6 Convenția europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertății Fundamentale (Convenția), a indicat că organele de drept naționale urmează să motiveze hotărârile pe cauzele penale, cu impunerea unui răspuns detaliat la fiecare argument important pentru rezultatul procesului.
70. Aferent omisiunilor relevate, este destul de elocventă jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauza Gurgurov c. Moldovei, (hotărâri nr. 7045/08 din 16.09.2009). Curtea a statuat că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la deciziilor lor și să se întreprindă toți pașii rezonabili și disponibili conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident.
71. Reieșind din cele sus-indicate, conducându-se de art. 449 alin. (1) pct. 2 lit. b) CPP al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

DECIDE:

Admite recursul declarat de către administratorul SRL „Lady”, Ion Șchendra, împotriva încheierii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 august 2015.

Casează încheierea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 august 2015, anulează ordonanța din 30.09.2014, emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Mihail Stăvilă privind refuzul în pornirea urmăririi penale și ordonanța adoptată de procurorul municipiului Chișinău, Ivan Diacov și remite cauza în adresa Procuraturii municipiului Chișinău pentru lichidarea neajunsurilor și efectuarea urmăririi penale suplimentare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul:

Iurie Iordan

Judecătorii:

Ghenadie Lîsii

Silvia Vrabii